

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 368. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357511456/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

«I Tyskland kan man med fuld Sikkerhed paavise Sporene af en ny Verden . . . En Mangesidighed uden Lige, en glimrende Politur, vidtomfattende Kundskaber og en rig, kraftig Fantasi finder man hist og her ofte dristigt parrede. En vældig Anelse om den indre Menneskeheds skabende Vilkaarlighed, Grænseløshed, hellige Ejendommelighed og alsidige Evne synes overalt at vækkes . . . Endnu er Alt kun Antydninger, usammenhængende og raa, men de forraader det historiske Øje en almen Individualitet, en ny Historie, en ny Menneskehed, en elskende Guds og en ung overrasket Kirkes sødeste Favntag og den inderlige Undfangelse af en ny Messias paa én Gang i alle denne Kirkes tusinde Medlemmer. Hvem føler sig ikke med sød Undseelse i velsignede Omstændigheder? Det Nyfødte vil blive Faderens udtrykte Billede, en ny gylden Tid med mørke uendelige Øjne, en profetisk undergørende, trøstende Tid, der tænder et evigt Liv — en stor Forsonigstid, en Frelser, der som en ægte Genius, hjemmevant blandt Menneskene, kun vil blive troet, ikke set, og under tallose Skikkelser synlig for de Troende vil blive fortæret som Brød og Vin, omfavnet som den Elskede, indaandet som Luft, hørt som Ord og Sang og optaget med himmelsk Vellyst som Død under Kærlighedens højeste Smerter i det henbrusende Legemes Indre.»

Er det ikke, naar man saalænge sysler med al denne Vellyst, Salighed, Religion, Nat og Død, med dette Mørke, der snart vil bryde ind og fordunkle det klareste Solskin, som om det i Ens Indre raabte: Luft! Lys! — Det er, som skulde man kvæles. Dette Gemyt ligner virkelig en underjordisk Bjergmandsgrube. Novalis's Kærlighed til Bjergmandslivet, i hvilket røde, osende Lygter maa erstatte Dagens Lys, er betegnende nok. Og hvad kom der ud af det Hele, hvilket Foster opstod vel af hin en elskende Guds og en ung overrasket Kirkes Omfavnelser? hvad andet end en nyfødt, genfødt Reaktion, der i Frankrig genindførte Katolicismen og efter Napoleons Fald Bourbonerne, og som i Tyskland førte til hint afskyelige Tyranni, der gav Pietismen den samme Indflydelse som Katolicismen havde i Frankrig, kastede Ungdommen i Fængsler og jog de bedste Skribenter i Landflygtighed.

Novalis havde villet føre Alt tilbage til den indre Verden. Den indre Verden optog Alt, Revolutionens og Kontrarevolutionens Kræfter. I den laa alle Aandens Løver bundne, i den laa alle